GAZETY POLSKIE
Anno 173[illegible]. N. 73.

z *Warszawy d. 7. Decembris.* W przeszły Piątek Nayiaśn. Krolowa Jeymć w Kollegiaćie tuteyszey S. Jana nieszpornemu *aderat* Nabożeństwu. W Sobotę iako w dzień S. Franćiszka Xawiera po złożonych od Prześw. Senatu Ministrow y Stanu Rycerskiego kongratulácyach Nayiaśn. Krolestwo Ichmć zaczynaiąc Nowennę ná Summie przez J. W. Jmći X. Hozyusza Biskupa Poznáńskiego mianey y ná Nieszporach w teyże Kollegiaćie przytomnemi byli, co y przez cáłą *continuant* Oktawę, w Wielkim Ołtarzu Obraz S. Xawiera lokowany, ktory w Boi gdźie Ciało tegoż S. złożone malowany od Nayiaśn. Krolowey Jemći Portugalskiey przysłany, do Oktawy widziany będźie. Tegoż dnia u Dworu Naszego była Gala *in gratiam* Imienin Nayiaśn. Krolewicza Jmći Polskiego Xáwiera, ktora w appartymentach zwyczaynie podczas Assamblow illuminowanych zakończyła się.

W przeszły Piątek J. W. Jmć Pan Wyżycki Regent W. X. Litt. maiąc sobie od J. K. Mći *intuitu* zasług konferowaną Kasztelanią Konarską Kujawską Jurament *solita praxi* wykonał. J. W. Jmći Panu Rybińskiemu Pułkownikowi Artyleryi y Generałowi Adjutantowi swemu J. K. Mć P. N. Mł. Generalstwo Artyleryi Koronney *post ascensum* J. W. Jmći P. Branickiego ná Hetmáństwo Polne Koron. *ex respectu meritorum* konferować raczył. Ná toż Generalstwo w przeszłą Niedzielę J. W. Jmć Pan Generał Artyleryi zwyczayną Rotą przyśiągł.

W przeszły Poniedźiałek Nayiaśn. Krol Jmć *in Assistentia* JJ. WW. Ministrow swoich, tudźież Generałow Pułkownikow *in viciniis* Miasta tuteyszego Regiment Kon-

ny Nayiaśn. Krolewicza Jmći Polſkiego Karola'Illuſtrował, ktory ſię *expletis Ceremonialibus* trzykrotnym ſtrzelaniem popiſował.

W ten tydzień Kapela Nadworna J. K. Mći dla Operow z Saxonij tu przybyła, ktora dnia wczorayſzego przed J. W. Jmćią Panem Graffem Sułkowſkim Koniuſzym y Miniſtrem Saſkim zrana w pokoiach doſkonałości ſwoiey probę czyniła.

W przeſzły tydzień w Artyleryi Dziedziczney J. K. Mci *caſu fortuito* ogień ſię do prochow zakradł, zapaleniem piąciu Artylerzyſtow na mieyſcu zoſtało, śiedmiu zaś rannych w kuracyą oddano. Pobliżſze Kamienice w oknach nieiaką ſzkodę odnioſſy, Domy zaś dwa ruinę.

J. O. Xeiu Jmći HeſſenHumburg Generałowi Artyleryi, Generalnemu Woyſk Roſſyiſkich Kommendantowi, J. K. Mć pod bytność Jego Order *Aquila Alba* konferował. Nad odiazdem zaś ztąd *in teſſeram affectus* koſztownym pierśćieniem Dyamentowym regalizował. Woyſka Roſſyiſkie Nayiaśn. Monarchini Roſſyiſkiey z Polſki do Państw ſwoich dla Allewiacyi uczynienia w Prowiantach Prześw. Wwdztwom, Ziemiom, y Powiatom wychodzą. Kommenda Generalna tych Woyſk, ktore ieſzcze tu *ſubſiſtunt* w Polſzcze, dana ieſt W. Jmći Panu Biſmarkowi Generałowi Majorowi Roſſyiſkiemu tu ſię znayduiącemu.

W przeſzły Czwartek J. W. Jmć X. Załuſki Nominat Łucki, Kanclerz Wielki Kor. z J. W. Jmćią P. Małachowſkim Podkanclerzym Kor. *in praeſentia* JJ. WW. Ichmćw Wyżyckiego Nominata ArcyBiſkupſtwa Lwowſkiego, Potockiego Wwdy Wołyńſkiego, Wyżyckiego Kaſztelana, Konarſkiego, Bilińſkiego Marſzałka Nadw. Kor. Tarła Sſty Goſzczyńſkiego z JJ. WW. WW. Ichmćmi Łętkowſkim Kanonikiem y Deputatem Krak. Lipſkim Regentem Kor. Suſkim Regentem Mnieyſzey Koron. Kancellaryi Rybczyńſkim Piſarzem Dekretowym Koron. Klonowſkim Kanonikiem Warſzawſkim Sekretarzem J. K.

Mći

Mći, Wolskim Pisarzem Grodzkim Chęćińskim Sekretarzem J. K. Mći Pieczęći Mnieyszey Kor. Cichockim Metrykantem Kancellaryi Większey Kor. po złożonych *in antecessum* od JJ. OO. JJ. WW. Senatorow y Ministrow kongratulacyach, tudzież od Miasta Starey y Nowey Warszawy oboyga Narodow Sądy J. K. Mći Assessorskie zagaił, ktore y teraz *cum summa sedulitate* JJ. WW. Pieczętarzow Kor *exemplariter* według Ordynacyi Sądow Krolewskich Konstytucyą approbowanych *agitantur, cum observantia* sprawiedliwośći, tak dalece że *ab antiquioribus annis* według Regestrow *sine respectu & delectu Personarum* porządkiem iako ktory wpis przypadnie Sprawy *expediuntur.* J. W. Jmć P. Potocki Wwda y Generał Ziem Kijowskich Hetman Wielki Kor. ztąd wybiera się ná Ruś, y wszystkie Partye Woyska lustrować *intendit* dlá uczynienia iak naylepszego porządku, osobliwie w tym áżeby wszędźie pod Chorągwiami y Regimentami znaydował się komplet, áby zaś Zołnierz *per ignorantiam non peccaret*, wiec tenże J. W. Jmć P. Hetman Kor. kilkaset Exemplarzy Artykułow Woyskowych Seymami approbowanych wydrukować kazał, ktore maią bydź z Kancellaryi Woyskowey miedzy Chorągwie rozessane *propter informationem & diligentiorem Disciplinæ Militaris observantiam.*

W przeszły Piętek J. W. Jmć P. Graff Sułkowski Koniuszy y Minister S ski Generał Leytnant Woysk Dziedzicznych J. K. Mći o pułtory mile ztąd Regiment Konny W. Jmći P. Sybilskiego Generała Majora lustrował.

J. W. Jmć Pan Załuski Wwda Płocki ná Ruśi w Dobrach swoich po kilka czasowey chorobie *munitus Sacramentis d* 17. *9bris* z tym się pożegnał światem. O czym zupełna tu przyszła wiadomość.

JJ. OO. JJ. WW. Ichmć Senatorowie niektorzy w ten tydżień ztąd *divertere* maią *ad propria* iakoż już niektorzy po złożoney Naziaśn. Krolestwu Ichmćiom waledykcyi poroziezdzali się.

MO-

M O W A

Jaśnie O. Xcia Jmći Michała Korybutha Wiśniowieckiego, Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego, Woysk W. X. Litt. miana w Senaćie ná dniu 9. Mieśiąca Listopada w Roku 1735. w Warszawie przy Dystrybućie Wakansow.

NA tym sławnym od wieku Krolestwá Polskiego Tronie, ná ktorym W. K. Mość P. M. M. Szczęśliwie wolnemi wolnego Narodu obrany zaśiadasz Głosami, Panuiący nie dawno przez trzydzieśći sześć lat (ktorego nikt bez słodkiey wspomnieć nie może pamięći) Nayiaśnieyszy AUGUST II. Wielki W. K. Mći Oćiec, prawdźiwy Pan, y Dobrodźiey Oyczyzny Naszey, napełniwszy świat cały *Magnitudine*, *Famâ & Gloriâ* Imienia swego, *cunctos dulcedine* nápełnił, y całą Polskę Dobrodzieystwy swemi *cumulavit* y nasyćił *Beneficÿs*, tak dalece, że nie masz w niey nikogo, ktoryby mowić y przed światem szczyćić się nie mogł: *Hoc me Princeps donavit*: Nie masz tey Familij, ktoraby z Dobroći y Munificencyi Jego nie liczyła w Domu Swoim *Curules*, nie rachowała *Munia*, nie ćieszyła się *Opimo Pane*. Nie byłem y Ja áni iestem tey Munificencyi Jego y łaski Pańskiey *postremum Documentum*, kiedy z młodośći ieszcze lat bo we dwudźiestym y drugim wieku moiego, kazawszy *aggredi metuenda Viris*, dał Buławę Polną, á potym Wielką W. X. Litt. wprawdzie *inter fulmina Belli*, w trudnych zamieszanych, y niebespiecznych ná ten czas Oyczyzny konjunkturach, w ktorych iakom się sprawował, *me piget mea facta loqui*. Dość żem miał od Walecznego Krola, od Łaskawego Pana mego akcyi moich Oycowską y Pańską zawsze Łaskawą approbatę. Wrzućiły mię były, po tym wszystkim Publiczne Rzeczypospolitey nieszczęścia, *in profundum Calamitatum*, y kiedym w nich *projectus à Fortuna*

tuna zoftawał, wydźwignęła mię y ztamtąd Dobroczynna, y Waleczna Onego Ręka, y w ćięſzkich zoſtaiącego inwidyi ćieniach obiaśniła, *& in lucem* wyſtawiła *Gentium*, dawſzy wprzod Pieczęć Wielką W. X. Litt. á z nią *cuſtodiam Legum* w nieudolne Ręce, A potym też ſame *armavit manus*, pono dlá tego, abym miał czym *Leges, Libertatemq; tueri*, przyłączyła z Władzą Regimentarſtwa *Armatas Legiones*. Y w tey to ſytuacyi zaſtała mię *felix* Waſzey K. Mći P. M. M. *Electio*, y kiedy iuż iako Słońce Swiata Polſkiego ná Tronie Polſkim Ukoronowany świećiſz, *Principis enim idem munus eſt, ut Solis*, kiedy nam ſzczęśliwie Panuieſz, kiedy rzucaſz na cáłą Oyczyznę *Clementiæ Tuæ Radios*, rzucaſz y ná Mnie w niey naymnieyſzego, kiedy to, co Wielki Waſzey K. Mośći Ociec, w młodośći mi konferował, iuż *vergentibus in ſenium annis*, ſkołatanemu publicznemi pracami, oddawać miłośćiwe raczyſz, to ieſt Buławę Wielką W. X. Litt. y przyłączaſz *Principem* w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *Senatus locum* Woiewodztwo Wileńſkie. Słow mi Miłośćiwy Panie zá tak wielką łaſkę do należytego nie ſtaie podziękowania. Sercem tedy, gdy Waſzey K. Mći Panu M. Młłu pokornie dźiękuię. Zabieram ná śiebie tę obligacyą, że iakom przy Doſtoieńſtwie Nayiaśnieyſzego AUGUSTA Wtorego, Pana M. M. á Wielkiego Waſzey K. Mośći Oyca nioſł zawſze ochoczo życie właſne, *quò Belli Fata vocabant*, iakom nie żałował obroconych *in cineres & favillas* ręką nieprzyiaćielſką Fortun moich, tak y przy Doſtoieńſtwie Majeſtatu Waſzey K. Mći do oſtatniey kropli krwi moiey, *nihil immolare videbor, ſe ipſum immolaſſe*. A że Nayiaśnieyſzy Miłośćiwy Panie, piaſtuiący kilkanaśćie lat Pieczęć Wielką W. X. Litt. á z nią Prawa Oyczyſte, wiem bardzo dobrze, *de incompatibilitate* Buławy, z Pieczęcią Wielką, więc ią oddaię *ad Datrices* Waſzey K. Mći *Manus*. Szczycić ſię mogę, żem iak z ceny Rzepltey W. X. Litt. piaſtuiąc Kleynot, nie zażywał go

ad

ad privata, ále *ad Publica* cáłey Oyczyzny *commoda*. Powraca tedy *ad Datorem suum*, ten Wielki W. X. Litt. Pogoń dźiedźiczny, bo Herbowny Przodkow moich *Inquilinus*, Gośćiną tylko w rękách moich zabawiwszy, powraca, *oneratus* powinną Majestatowi Wászey K. Mći Wiernośćią y Wdźięcznośćią, powraca przez tę gośćinę w rękach moich, *conservatarum Legum onustus Trophæis*. Idźie ná koniec, y nieśie ná sobie Majestatowi Wászey Krolewskiey Mći apprekacyą. A żebyś Nam Nayiaśnieyszy Panie, *in solatium* świata Polskiego, wespoł z Nayiaśnieyszą Krolową Jeymćią Panią Naszą Miłośćiwą, ná Tronie Polskim Panował, y ieżeli Wyroki Boskie nie mogą ćię nam dać *sempiternum*, *servent Te Diuturnum*.

J. O. Xiążę Jmść Potocki Arcybiskup Gnieźninski Prymás Korony Polskiey y W.X. Litt. złożywszy Nayiś. Krolestwu Jehmćiom *Valedictionis* Audyencyą Dnia dźiśieyszego do Łowicza odiachał.

JJ OO. JJ WW. Jchmść Senatorowie y Ministrowie *Pacis & Belli* Oboyga Narodow, *pro Salute Publica* konferencye uśilnie *continuant* z J. O. Xćiem Jmćią Felt-Marszałkiem Woysk Saskich y J. W. Ministrem Pełnomocnym Rossyiskim.

z *Lublina d.* 4. *Xbris*. W przeszły Piątek J. W. Jmć P. Czapski Wwda Chełmiński Marszałek Trybunału tuteyszego z J. W. Jmćią P. Bilińskim Cześnikiem Kor. szczęśliwie tu zawitali dnia wczorayszego J. W. Jmć Pan Marszałek z JJ. WW. Ichmćiami Deputatami *ob expediendas causas* aż do godźiny 12. w noc *sedulo* sądźił, naydłużey sprawa bawiła J. W. Jmći P. Strażnikowey Kor. z W. Jmćią P. Popielem Pułkownikiem agituiąca się. Dziś wszystkich JJ. WW. Deputatow J. W. Jmć Pan Marszałek *solennissimè* u śiebie częstował. JJ. WW. Ichmość Panowie Deputaći ná konkluzyą J. O. Trybunału tuteyszego zieżdżaią się. Sprawy z wielką pilnośćią (ktorych iest co nie miara) *judicantur*. JJ. WW.

Ich-

Ichmość Panowie Rzewuſki Kraycży Koron. Miączyńſki Kaſztelan Chełmſki, Ponińſki Podkoniuſzyc Koron. Podkomorzy J. K. Mci kontynuią rezydencyą ſwoię, oczekiwaiąc w Sprawach ſwoich *judicata.* J. W. Jmć Pan Swinarſki Kaſztelan Inflantſki odiachał ztąd do Warſzawy.

z *Jarosławia die* 30. *9bris.* Ciało ś. p. J. W. Jmći Pana Załuſkiego Wwdy Płockiego takową przyprowadzono tu Magnificencyą. W W. Ichmć Prałaći y Zakony naprzod *praeibant*, potym Obywatele Prześw. Przemyſſkiey y Sanockiey Ziemi *praecedebant* przed karetą żałobą obitą w ktorey Ciało w Trumnie Axamitney Karmazynowey galonem złotym obitey z klamrami ſrebrnemi. Zá karetą záś dzielnego prowadzono konia przyzwoitą przybranego podczas Aktow takich apparencyą, *ſequebatur* zatym Dragonia Nadworna y Poſpolſtwa co nie miara, przybywſzy do Miaſta, Ciało w Kościele P. MARYI przy rzęśiſtey illuminacyi *in tumulo* deponowano. Pogrzeb do dalſzego czaſu odłożony.

ze *Lwowa d.* 30. *9bris.* Dnia iutrzeyſzego Jmć P. Pułkownik Witten z Regimentem ſwoim Kawaleryi Roſſyiſkiey tu do tych czas konſyſtencyą maiący wychodźi do Łucka.

z *Latyczowa die* 25. *9bris.* Ztąd tylko to mamy *ad deferendum*, iż J. O. Xżę Jmć Szachowſki Generał, Kommendę Generalną Roſſyiſkich Woyſk tu od Ukrainy będących po śmierći Jmći P. Weysbacha Generała Encheff odebrał. W. Jmć P. Zagrayſki z Tartakowa maſzeruie, dokąd *ignotum.*

z *Mohylowa d.* 21. *9bris.* Ztąd do oznaymienia to tylko *occurrit*, iż Jmć Pan Penkalſki Pułkownik Biało Ruſki ze 13. Chorągwi Tatarſkich dźiś Ordynans odebrał od J. W. Jmći P. Niezabytowſkiego Kaſztelana Nowogrodzkiego, Regimentarza Biało Ruſkiego, áby te Chorągwie ná konſyſtencyą poſzły. O J. O. Xćiu Jmći Replinie *referunt*, że z Woyſkiem Roſſyiſkim ma *pregredi* ku Wilnowi.

GA-

GAZETY CUDZOZIEMSKIE
Anno 1735.

z *Wiednia die* 6. *9bris*. Stanął tu w przeſzłą Srzodę kuryer od Dworu Francuſkiego *de Chelıgni*, y Ceſarzowi pák liſtow oddał od Krola Francuſkiego w ktorych Ratifikácyá *Præliminariorum Pacis* ma ſię zawierać.

z *Włoch* donoſzą że *armiſtitium* miedzy Woyſkámi Ceſarſkiemi y Francuſkiemi iuż ſtanęło. Woyſka Francuſkie reiterowały ſię od granicy Tyrolſkiey. Te zaś mieyſca gdźie przedtym Francuźi ſtali *occuparunt* Ceſarſcy. W Aquiſgranie iuż dwá Páłace naięto dla Gráffa Pletten berka drugi go Miniſtra Ceſarſkiego na kongreſs *in Ordine* Traktatu *Pacis* naznaczoney.

z *Paryżá die* 14. *9bris*. Ratyfikacyą *Præliminariorum Pacis* iuż podpiſaną z tąd do Wiednia przeſſáno. O *Armiſtitium ab utrinq; conſtitutum* Krol naſz oznaymił Krolowi Hiſzpáńſkiemu y Sárdyńſkiemu tydzień minął.

Od Rhenu de d 16. *9bris* donoſzą iż iuż większa część Woyſká tak Ceſarſkiego iako teſz Francuſkiego ná konſyſtencyą źimową rozłozyła ſię z *Trewiru* mamy wiadomość *de d* 7. *præſentis* że Generał Graff Sekendorff z inſzemi Ceſarſkiemi Generałami był w tym mieśćie ktorych FeldMarſzałek *de Coigni* Solennie częſtował. Przed kilka dniami od Dworu Ceſarſkiego dla zapłacenia Woyſku znaczny przyſſáno wexel Tákże z Peterburka przyſſano 60 tyſięcy Rublow dlá Woyſk Roſſyiſkich.

z *Włoch de d.* 7. *9bris* mamy wiadomość że Ceſarſcy Generałowie mieli odebrać taki ordynans, *ut non contendant viribus* z Francuzami.

z *Wenecyi die* 3. *9bris* Piſzą z Stambułu że Thamaskulichan Perſki o ebrawſzy Miaſto Tyffl s dwie Prowincye Tureckie ogniem y mieczem do ſzczętu zniſzczył, áby tym beśpieczniey miaſto Erywan mogł oblec.